

การศึกษาพระพุทธศาสนาเพื่อสังคมตามแนวทางของสำนักปฏิบัติธรรมอินทร์
แปลงธรรมสถาน ตำบล ปะโค อำเภอ เมือง จังหวัดหนองคาย

A STUDY OF ENGAGED BUDDHISM IN ACCORDANCE WITH THE WAY OF
SAMNAK PATIBATDHAMA-INPLAENG-DHAMMASATHAN, PAKO VILLAGE,
MUENG DISTRICT, NONGKHAI PROVINCE

นายบุญส่ง สิ้นรุ่มนอก

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตหนองคาย

2555

ชื่อเรื่อง การศึกษาพระพุทธศาสนาเพื่อสังคมตามแนวปฏิบัติธรรมอินทร์แปลง
 ธรรมสถาน ตำบล ปะโค อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
 ผู้วิจัย นายบุญส่ง ลินธุ์นอก
 ปีที่ทำวิจัย 2555

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นวิเคราะห์เอกสารประกอบกับการลงพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีพระพุทธศาสนาเพื่อสังคม และเพื่อศึกษากระบวนการทางพระพุทธศาสนาตามแนวทางของสำนักปฏิบัติธรรมอินทร์แปลงธรรมสถาน ตำบล ปะโค อำเภอ เมือง จังหวัดหนองคาย

ผลการวิจัยพบว่า

๑. พระพุทธศาสนาเพื่อสังคมเป็นพระพุทธศาสนารูปแบบใหม่ ที่มีมิติทางสังคมมากขึ้น โดยตีความตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบันได้ และนำเอาพระพุทธศาสนาเข้าไปมีการรับผิดชอบต่อสังคมอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า พระพุทธศาสนามีกระบวนการในเชิงบวกต่อสังคมโลก ผู้ที่เรียกพระพุทธศาสนาว่า “พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม” เป็นคนแรกคือ พระดิช นัท อันธ์ ซึ่งเป็นพระสงฆ์ชาวเวียดนาม โดยพยายามกระตุ้นให้ปฏิบัติการทางพระพุทธศาสนาให้ครบทุกด้าน พระพุทธศาสนาในรูปแบบนี้ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน ส่วนพระพุทธศาสนาในประเทศไทยได้พยายามปรับตัวในการให้บริการแก่สังคมและเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางสังคมมากขึ้น

๒. สำนักปฏิบัติธรรมอินทร์แปลงธรรมสถาน เป็นองค์กรหนึ่งที่น่าหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการช่วยเหลือสังคมอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นให้เห็นความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวัตถุหรือทางจิตใจ คือได้จัดกิจกรรมสนับสนุนพระพุทธศาสนาหลายด้าน เช่น จัดให้มีการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปทั้งคน

ไทยและชาวต่างประเทศ สนับสนุนทางวัตถุ โดยเฉพาะอาหารแก่องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น
องค์กรทางพระพุทธศาสนาหรือองค์กรๆต่างทั่วไปทางราชการ และนอกจากนี้ยังได้สนับสนุน
การศึกษาในท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การสอนวิธีประกอบอาหารและการจัดดอกไม้ให้แก่
ประชาชนในท้องถิ่นและผู้ประสงค์จะเรียนรู้เพื่อส่งเสริมอาชีพส่วนตัว เป็นต้น